

Mgr. Milada Fohlerová

Muzeum regionu Valašsko, p.o.
etnograf

<http://www.muzeumvalassko.cz/kontakt/adresar/milada-fohlerova/>

Na Valašsku masopust stále žije

Popeleční (nebo též škaredou) středou (letos 9.3.), započal svou vládu na dlouhých čtyřicet dní přísný předvelikonoční půst.

Pojďme raději zavzpomínat na poslední dny panování vládce milejšího, pro něž je charakteristická nevázaná zábava, rej masek a hojnost jídla a pití. Řeč je o masopustu.

Masopust patří k původním lidovým tradicím, jež jsou na Valašsku už jako jedny z mála dosud živé a dodržované a dokonce i obohacované o stále nové prvky. Naprosto se již vytratila původní prosperitní funkce, většina lidí už dnes nezná původní význam, ani časový rozsah masopustu, přesto je tento zvyk stále udržován autenticky a s nadšením. Prioritní je dnes funkce společensky-zábavná a možná právě díky ní si masopust udržuje své pevné místo v životě vesnického kolektivu. Nejživější je tento zvyk v obcích jižního Valašska. My jsme se však při terénním výzkumu, který proběhl v sobotu 5.3.2011, zaměřili na obce etnograficky ne příliš probádané ležící na pomezí Valašska, Zálesí a Hané – **Loučku, Kladeruby a Choryni**.

Poslední dny masopustu jsou v těchto obcích nazývány podle ústřední masopustní masky – **vodění medvěda**. Medvěd se při masopustních obchůzkách na Valašsku vyskytoval původně ve dvou formách – buď kožešinový nebo slaměný či hrachovinový. Obě tyto masky mívaly plodnostní a blahonosnou moc. Tancem s ním se tyto vlastnosti přenášely i na ženy.

Ani jeden ze dvou loučských medvědů nenechal hospodyně zahálet.

Milý kladerubský medvěd naháněl hrůzu jen těm nejmenším.

Ostrý medvěd choryňský.

Obchůzka maskovaných postav je dodnes jedním z nejtypičtějších projevů masopustu. Hlavním účelem jejich existence původně bylo zajištění magické ochrany a prosperity. Kromě medvědů lze při současných masopustních obchůzkách potkat různá roztodivná stvoření, jejichž význam je spíše žertovný.

V Louče to byly především včelky a šmoulové.

V Kladerubech přibily krásné cikánky.

A v Choryni zase převládaly nejrůznější pohádkové bytosti.

Vědomí blížícího se půstu vedlo v minulosti k hojnému dopřávání si jídla. Jeho bohatství mělo zároveň působit na blahobyt v nastávajícím hospodářském roce. Ne nadarmo se v tomto čase odehrávalo i nejvíc zabíjaček. Tučné pochutiny jako slanina, špek či smažené koblihy patří dodnes k tradičním odměnám maskovaných obchůzkářů.

I králík vyměnil o masopustu mrkev za koblihy. Loučka.

Voňavé domácí koblížky z Kladerub.

Domáci zabijačkovou slaninu rozdával kuchtík z Choryně.

Nedílnou součástí masopustních obchůzek byla a stále je domácí valašská slivovice. Tato tradice jistě jen tak nezanikne.

I pilné včelky pilně dodržují pitný režim. Loučka.

Tady se nalévá starostovská. Kladeruby.

Další občerstvovací zastávka. Kolikátá už? Choryně.

Výslužka byla uložena s co největší péčí a láskou. Choryně.

Závěrečnou tečkou za masopustem bývá dodnes v mnoha valašských obcích pochováání basy – scénka parodující pohřební obřad a symbolizující konec světských zábav a radovánek.

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ KLADERUBY

VŠEM SPOLUOBČANĚM I PŘESPOLNĚM SE NA VĚDOMOST DÁVÁ ZE O KONČNÉ SOBOTĚ DNE 5 BŘEZNA 2011
BUDE V NAŠI OBCI KLADERUBY VELKÁ SLÁVA

JAKO KAŽDÝM ROKEM VÁS V KLADERUBCECH NAVSTÍVÍ **MEDEVĚDAŇSKÁ DRŽIJA**
ZA DOPROVODU
POCÍNKOVÉHO ORCHESTRU

VEČER VÁS JAKO TRADICĚ ZVEME NA SLAVNOSTI
POCHOVÁVÁNÍ B A S Y

KTERÉ ZAČNE VE 20 HOOD V SÁLE OÚ KLADERUBY
PO OBRÁDCEJÍ BUDE BASA ZA HULASNĚHO DOPROVODU HUDBY **Duo EXPRESS** SLAVNOSTNĚ ULOŽENA
V HOSPODE

ZA VESELE ZARMAKENE HÁSKO Z KLADERUB
ZVEME VÁS VŠECINY NA TUTO SMITEČNĚ OSLAVU SMITEČNĚ ODČV NUTNĚ NEN
PÍTÍ A JOLA BUDE DO SYTOSTI TRAGAC K ODVOZU V HOTOVOSTI

TANČILA   VSTUPNĚ 60 Kč

NEPŘELEPO